

spørgeren erfarer, at regeringen nu vil bruge afstemningen ved FN's Menneskerettighedskommission som løftestang til at rejse en debat om menneskerettighedssituationen i de lande, der modtager dansk ulandsbistand, og som valgte at stemme sammen med Kina.

Diskussionen om overholdelse af menneskerettigheder bør være et selvstændigt krav til alle lande, der modtager ulandsbistand, og skal således ikke reduceres til et krav, der er koblet på et eventuelt medlemskab af FN's Menneskerettighedskommission.

Svar (5/5 97)

Ministeren for udviklingsbistand (Poul Nielson):

Indledningsvis skal jeg anføre, at det naturligvis er beklageligt at 9 af de danske programsamarbejdslande, som for indeværende er medlem af FN's Menneskerettighedskommission, stemte for Kinas afværgedagsorden («no action motion») under samlingen i FN's Menneskerettighedskommission i Genève. En sådan holdning til drøftelse af menneskerettighedsspørgsmål internationalt giver anledning til eftertanke. Vi havde håbet på en større opbakning til i det mindste at sikre en realitetsbehandling af resolutionsforslaget. Det gælder naturligvis ikke mindst fra de lande, som står midt i en større demokratiseringsproces.

Det er tydeligt, at Kina har formået at lægge et betydeligt pres på udviklingslandene. De danske programsamarbejdslandes stemmemønstre må også ses i forhold til de enkelte landes bilaterale relationer til Kina. Det er f.eks. ikke overraskende at de to små Himalayastater, Nepal og Bhutan, der er omgivet af verdens to største nationer, Kina og Indien, valgte at stemme som nabostaterne.

De ni landes stemmeafgivning i FN bør ikke have konsekvenser for Danmarks bilaterale bistandssamarbejde. Spørgsmålet om den internationale behandling af menneskerettighedsspørgsmål indgår i den politiske dialog ikke blot med de ni, men med alle vore programsamarbejdslande. Kina-sagen understreger imidlertid behovet for, at disse spørgsmål debatteres på højest muligt politisk niveau i dialogen med programsamarbejdslandene.

En af hovedmålsætningerne i dansk bistand er at yde støtte til processer, der leder frem mod demokratiske styreformer og respekt for men-

neskerettighederne. Fælles for valget af vore 20 programsamarbejdslande har været mulighederne for i disse lande at fremme respekten for menneskerettighederne. Derfor indgår fremme af menneskerettigheder og demokratisering også centralt i samarbejdet med disse lande, og afspejles i dialogen (møder, årsforhandlinger, planlægning) såvel som i konkret projektsamarbejde.

I Udviklingsstrategien fra 1994 fastslås det, at fortsatte og grove menneskerettighedskrænkelser og modtagerlandets manglende vilje til dialog i givet fald vil få konsekvenser for omfanget og karakteren af bistandssamarbejdet. Det afgørende i den forbindelse er, om modtagerlandets regering både er åben over for at diskutere aktuelle menneskerettigheds- og demokratiseringsproblemer og viser vilje til handling. Vor holdning til behandling af menneskerettighedsspørgsmål må i hvert enkelt tilfælde baseres på de aktuelle forhold og den konkrete situation i programsamarbejdslandene.

Spm. nr. S 2154

Til ministeren for udviklingsbistand (28/4 97) af:

Ulla Tørnæs (V):

»Hvad er begrundelsen for, at dialogen om overholdelse af menneskerettigheder i ulande ikke længere er betinget af den aktuelle situation i modtagerlandet men derimod af, om det pågældende land p.t. er medlem af FN's Menneskerettighedskommission, og finder ministeren ikke, at der bør gælde de samme krav om overholdelse af menneskerettigheder, uanset om et land er medlem af FN's Menneskerettighedskommission eller ej?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 2153.